

Cal, doncs, que procurem que tant els membres elegits com els designats siguin fidels que s'acosten al màxim al perfil que es demana en el Codi de Dret Canònic i en els Estatuts del Consell. En el nostre bisbat tenim ja una llarga experiència de reunions amb el Consell Diocesà de Pastoral i seria important que aquestes reunions no fossin només un espai privilegiat de reflexió i discussió, sinó que en sortissin també algunes accions a realitzar a nivell diocesà i en les quals els primers d'implicar-s'hi fossin els mateixos membres del Consell.

Demano al Senyor que tinguem encert a elegir i designar els qui per al període 2014-2017 formaran part del Consell Diocesà de Pastoral i, alhora, us exhorto a ser amants a respectar el període d'elecció que,

segons vaig establir en el decret 31/2013 del 13 de desembre del 2013, **anirà del dia 13 de gener fins el dia 7 de febrer del 2014.**

Gràcies per endavant a tots per la vostra col·laboració i que el Senyor ens faci descobrir en tot moment la seva voluntat per a un major servei a la nostra diòcesi.

Ben cordialment en el Senyor.

+ Mons. Romà Casanova i Casanova,
Bisbe de Vic
Vic, 16 de desembre del 2013

HOMILIES

> MISSA EXEQUIAL DE MN. VALENS BISABWIMANA

Església parroquial de Sant Pere de Torelló / 14-11-2013

1Co 15,51-57 / Jn 14.1-6

Mons. Emmanuel Bernard, bisbe de Mbuji (Congo),

Sr. Arxiprest, germans sacerdots i diaques,
Sr. Alcalde de Sant Pere de Torelló, Sr. Alcalde de Sant Vicenç de Torelló, Familiars i amics de Mn. Valens, Germans tots, fills estimats de Déu.

A les vespres del dia en què se'ns comunicava la mort del nostre estimat germà Mn. Valens Bisabwimana, l'Església feia la pregària pels difunts amb aquestes paraules:

BISBAT DE VIC

EL BISBE DE VIC

Josep Maria d'ORTIGUERA
23 de MARÇ de 2013, 16:43:10:43:43
www.bisbatvic.cat

Als preveres, diaques, religiosos i laics, membres dels diversos organismes diocesans que, d'acord amb els estatuts del Consell Diocesà de Pastoral, tenen la facultat d'elegir i ser representants o representants per a formar part del Consell Diocesà de Pastoral (període 2014-2017).

Benvolguts:

Acabem ja el termini de quatre anys pel qual venen ser nomenats els membres del Consell Diocesà de Pastoral, d'acord amb el que disposen els estatuts de l'esmentat consell, cal procedir a l'elecció i designació dels membres que han de formar part d'aquest Consell durant el pròxim quadrienni 2014-2017.

Us demano a tots els qui us pertoca d'elegir un representant o dos per a formar part del Consell Diocesà de Pastoral que tingueu molt en compte el que en diu, tant en el Codi de Dret Canònic com en els Estatuts, sobre la naturalesa, finalitat i funcions d'aquest Consell. És tasca del Consell, d'iu el cànon 513, "investigar i promoure tot el que es refereix a les activitats pastorals i proposar-hi conclusions pràctiques" (Vegeu també Estatuts: de 2, 2.1 a 2.5); i m'han de formar part "fidels que esdegin en plena consciència amb l'Església catòlica..." i que escoltin per la seva fe segura, els bons costums i la prudència" (c. 512; cf. Estatuts 1,1.1 a 1.4).

Cal, doncs, que procurem que tant els membres elegits com els designats siguin fidels que s'acosten al màxim al perfil que es demana en el Codi de Dret Canònic i en els Estatuts del Consell. En el nostre bisbat tenim ja una llarga experiència de reunions amb el Consell Diocesà de Pastoral i seria important que aquestes reunions no fossin només un espai privilegiat de reflexió i discussió, sinó que en sortissin també algunes accions a realitzar a nivell diocesà i en les quals els primers d'implicar-s'hi fossin els mateixos membres del Consell.

Demano al Senyor que tinguem encert a elegir i designar els qui per al període 2014-2017 formaran part del Consell Diocesà de Pastoral i, alhora, us exhorto a ser amants a respectar el període d'elecció que, segons vaig establir en el decret 31/2013 del 13 de desembre del 2013, **anirà del dia 13 de gener fins el dia 7 de febrer del 2014.**

Gràcies per endavant a tots per la vostra col·laboració i que el Senyor ens faci descobrir en tot moment la seva voluntat per a un major servei a la nostra diòcesi.

Ben cordialment en el Senyor.

Mons. Romà Casanova,
Bisbe de Vic

Vic, 16 de desembre del 2013

«Quan vindreu, Senyor, per ser glorificat en tots els qui han cregut, concediu la resurrecció i la vida benaurada als nostres germans difunts.» I nosaltres fèiem aquesta pregària de manera explícita per mossèn Valens que ens acabava de deixar, ja que havia estat cridat pel Pare. I és el mateix que estem fent ara en aquest temple parroquial de Sant Pere de Torelló. Preguem pel qui ha mort essent rector d'aquesta parròquia, així com de la parròquia de Sant Vicenç de Torelló i la de Sant Andreu de la Vola i de l'església de Santa Maria de la colònia de Borgonya, en l'esperança de la vida eterna i de la resurrecció. La nostra pregària cristiana per ell, plena de caritat i de fe, s'obre a l'esperança posada en l'amor misericordiós de Déu, per tal que sigui dels cridats a la vida eterna i a la resurrecció en el dia de la manifestació plena i gloriosa de nostre Senyor Jesucrist.

Ara nosaltres preguem per ell oferint al Pare de la Misericòrdia la missa exequial en sufragi d'ell. I en aquesta mateixa hora també celebren la missa funeral per ell, a la ciutat de Gisenyi, a Ruanda, la seva mare, els seus germans, els seus familiars, el bisbe i preveres de la seva diòcesi de Nyundo. Aquí i ara, tots nosaltres som la seva família que l'acomiaem amb el dolor al cor, però també amb l'esperança en l'amor, que ens obre la mirada a la vida eterna. Quan a la mare de mossèn Valens li van comunicar la mort del seu fill, ella, dona de fe, dona forta, va dir: «Aviat ens veurem al cel.» Així amb l'horitzó de la vida eterna, del

cel benaurat, és com nosaltres avui volem pregar pel nostre germà. Les paraules de Jesús en l'evangeli són clares i ens conviden en aquest moment de dolor a viure en la serenor dels qui confien en Déu: *Que els vostres cors s'asserenin. Confieu en Déu, confieu també en mi. A casa el meu Pare hi ha lloc per a tots.* Així preguem pel nostre germà, Mn. Valens Bisabwimana, amb dolor i amb esperança.

Sí, germà nostre! Mossèn Valens va demanar fa quasi quatre anys de ser acollit en aquesta diòcesi per a poder-hi exercir el ministeri sacerdotal. Ell portava el sol bagatge del do rebut per a servir els germans en el ministeri sacerdotal, en nom i presència de Crist pastor de la seva Església. Ell va demanar de ser acollit amb la certesa que l'Església és la gran família dels fills de Déu, i amb la certesa dels lligams d'estima i amistat entre el seu país, Ruanda, i aquesta diòcesi de Vic.

I aquesta nostra diòcesi, amb gran experiència d'enviar els seus fills a tot el món per anunciar la Bona Nova de Jesucrist, es va fer acollidora del qui venia en nom de Crist, cercant la pau per a exercir el ministeri sacerdotal. I amb ell es va fer realitat que un país de missió es va convertir per a nosaltres en terra de missioners i evangelitzadors enmig dels pobles de la nostra diòcesi.

Mossèn Valens va arribar amb el cor a les mans, amb unes mans plenes de servei als

germans. I el vam acollir com a germà, com a fill, com a amic, com a pare... Gràcies a tots els qui en aquest temps –massa poc temps!, perquè ens sentíem molt bé amb ell i ens plaïa la seva vida de lliurament als germans– l'heu acollit i l'heu ajudat. El seu servei era, com tots vosaltres podríeu testimoniar, humil, desinteressat, generós. La seva mirada, el seu tracte entre nosaltres han estat sempre expressió del seu cor de sacerdot de Crist, que com ell no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir i a donar la vida per la multitud (cf. Mc 10,45).

De la conversa personal amb ell com a bisbe, sóc testimoni del seu desig de servir més i millor tots aquells que li eren encomanats en el servei pastoral. També sóc testimoni de la seva donació que es feia expressió en la pregària sacerdotal, de com cercava moments per a la pregària amb la Paraula i amb l'adoració eucarística. La seva pregària sacerdotal estava unida a la pregària de contemplació dels misteris del Crist a favor dels homes, des de la mirada de Maria, amb el rès del sant rosari. El seu neguit era com comunicar millor l'evangeli, sobretot en la catequesi. Ell era ben conscient de la diferència de cultura i de vivència religiosa i cristiana que hi ha entre la seva Ruanda natal i la nostra Catalunya. Però no hi havia en ell cap queixa, sinó estima-ció i donació per a poder portar als seus germans, petits i grans, ancians i malalts, una espurna de l'amor immens de Déu per la humanitat.

Ell era un bon sacerdot de Crist, que ara ha estat cridat a la presència del Pare, per a rebre el premi dels qui han estat bons servidors. El seu sacerdoci, perquè és el de Crist, perdurarà eternament. La nostra pregària l'encomana a Déu perquè usi de misericòrdia envers ell i li doni ja ara la vida eterna en la plenitud del cel. L'encomanem a la misericòrdia de Déu, foc d'amor purificador, perquè li perdoni les restes de pecat que pogués haver-hi en el seu cor i li doni el gaudi de la llum i de la vida eterna. Ho demanem a Déu, perquè així puguem tenir un intercessor davant el seu amor misericordiós a favor de tots nosaltres. Volem, preguem i esperem, confiant en la misericòrdia de Déu, que ell sigui des del cel un nostre intercessor en les contingències de cada dia, en les nostres manques de fe, d'esperança i de caritat. Si en la vida en aquest món va saber estar atent als altres, que ara també des del cel ens sigui intercessor. Així ho esperem i ho demanem a Déu.

Ha mort un sacerdot de Crist. En ell se'ns ha fet ben palesa la gran veritat que el sacerdot és sempre un do de Déu, un do sempre gratuït i immerescut. El sacerdoci dels ministres de Crist a favor de tota l'Església és un regal de Déu, que tots nosaltres, el Poble de Déu, hem de demanar humilment a Déu. El poble senzill, el poble dels pobres del Senyor sap des de la fe la grandesa del sacerdot, presència humil de Crist enmig d'ell. El poble del Senyor sap això i acull el sacerdot. El poble senzill demana humil-

ment al Senyor el do dels sacerdots, perquè tots, especialment els pobres i els pecadors, els malalts i ancians, puguem rebre la misericòrdia amorosa que prové de mans del sacerdot de Crist. Sí, amb tota veritat, mossèn Valens ha estat un do de Déu per a la nostra diòcesi i en concret per a les parròquies en què ha servit.

Murakoze cyane dushimiye Imana. Ubuzima bwe bwatuguriye akamaro. Valens yabaye imbutu yi ingano yapfuye kandi yatanze ubusima. Imana yamujamagaye we yitabye Imana. Déu l'ha cridat, al nostre germà Valens, i ell ha respost. En tota la seva vida va voler servir Crist, el qui és, com ell mateix ens ha dit en l'evangeli que ens ha estat proclamat, el camí, la veritat i la vida. I ara en el moment de la mort ha escoltat la crida de Déu i amb voluntat prompta s'ha abandonat a la voluntat del Pare, amb la confiança de fill. La seva vida no ha estat pas inútil. La seva mateixa mort no ha estat pas sense sentit, quan ho mirem des de la fe. Ell ha estat cridat a ser com Crist i en Crist el gra de blat que mor i dóna fruit. La seva vida de donació als altres, des de la seva terra natal de Ruanda i en els darrers anys entre nosaltres, donarà el fruit de vida eterna a favor de la humanitat. El qui viu i mor en Crist viu per sempre i en ell dóna fruits d'eternitat.

L'encomanem a la intercessió de la Mare de Déu de Bellmunt, perquè sigui per a ell mare de misericòrdia i el porti a la presència del

seu Fill, Jesús. Que el porti de la mà i li doni l'escalf de mare en el moment del judici de l'amor misericordiós, amb la certesa del perdó i la misericòrdia. L'encomanem a la Mare de Déu de Bellmunt perquè, des del seu lloc de mare que vetlla pels seus fills, guardi el seu cos en el cementiri, el lloc on dormen els cossos dels cristians en l'espera de la vinguda gloriosa de Jesús a la fi dels segles, quan, com ens ha dit sant Pau, *això que es consumeix es revestirà d'allò que ja no es consumeix, quan aquesta existència mortal es revestirà d'aquella que és immortal, (llavors) es complirà allò que diu l'Escriptura: «la victòria ha engolit la mort». Oh mort, on és la teva victòria? On es l'agulló que t'incitava?... Donem gràcies a Déu: ell ens dóna la victòria per Jesucrist, nostre Senyor.*

En la vida i en la mort de Mn. Valens Bisabwimana, donem gràcies a Déu per la victòria de Jesucrist, nostre Senyor, mort i ressuscitat, l'únic Senyor del món i de la història, a qui sigui donat, ara i sempre i en tot lloc, tot honor i tota glòria pels segles dels segles. Amén.

> CLOENDA DIOCESANA DE L'ANY DE LA FE – INICI DEL NOU CURS PASTORAL – ACCIÓ DE GRÀCIES DIOCESANA PELS NOUS BEATS MÀRTIRS – DIA DE LA CATEDRAL

Catedral de Vic // 17-11-2013

Ap 7,2-4;9-14 /SI 23 / Hb 10,19-25; 32-35 / Mt 5,1-12a

Sr. Degà i membres del Capítol d'aquesta catedral,
 Srs. Arxiprestos,
 Germans preveres i diaques,
 Provincials, superiors i membres de les Congregacions dels nous beats màrtirs,
 Germans tots, fills estimats de Déu.

El papa Benet XVI va inaugurar l'Any de la Fe el dia 11 d'octubre del 2012, coincidint amb el cinquantè aniversari de l'obertura del Concili Vaticà II. Tres dies després, el diumenge 14 d'octubre, iniciàrem diocesàment l'Any de la Fe, acollint la iniciativa del Sant Pare i en comunió amb tota l'Església. L'objectiu d'aquest temps de gràcia és que tota l'Església emprengui un camí de renovació de la fe, per tal de poder ser, tota ella, més i més evangelitzadora en el temps que Déu ens ha concedit de viure. I avui, el diumenge abans que el papa Francesc clausuri per a tota l'Església aquest Any de la Fe en la solemnitat de Crist Rei, nosaltres en fem la cloenda diocesana.

En la celebració diocesana de l'inici de l'Any de la Fe vam renovar solemnement la nostra fe cristiana i les promeses baptismals. I, en finalitzar la celebració, vam fer un ritu de comiat especial. Sortírem amb els llums encesos a les mans, signe de la nostra fe, fins a la plaça de la Catedral, on vam cantar el Credo, fent una professió pública de la nostra fe. Després fórem convidats a col·locar els llums que portàvem en una catifa, on es dibuixava el mapa de

la nostra diòcesi i una gran creu. Amb això expressàvem el nostre desig i compromís de viure la fe i comunicar-la en els ambients en què vivim. L'Any de la Fe ha estat una ocasió privilegiada per a conèixer millor la nostra fe, per a aprofundir-la, per a descobrir les conseqüències que ella porta en el seu si i que s'ha de manifestar en la nostra vida, tant en l'àmbit de la celebració com en el de la caritat i el testimoni. L'Any de la Fe ha estat un moment privilegiat per a redescobrir-nos creients, per a redescobrir el gran regal de la fe cristiana. La fe és un tresor que no podem quedar-nos per a nosaltres sols; l'hem de comunicar, l'hem de compartir, l'hem d'encomanar als nostres germans.

I avui, estimats germans, vinguts d'arreu de la diòcesi per expressar la comunió profunda que hi ha entre nosaltres, que té la seva única arrel en l'amor misericordiós de Déu, heu vingut portant les relíquies dels nostres sants i beats. Avui, de manera joiosa, donem gràcies a Déu pels nous beats màrtirs que tenen relació amb la nostra diòcesi, perquè hi han nascut o hi han treballat pastoralment. Per això, mentre el seus noms eren proclamats portàveu relíquies dels nous beats, així com també un ciri, expressió de la fe infrangible dels màrtirs i de la nostra devoció envers ells. Les roses vermelles que han estat ofrena de respecte i signe de la sang vessada per Crist, volen ser expressió de la seva vida donada per amor, amb el perdó al cor i als llavis.

Sí, germans, adonem-nos bé del que el Senyor ens concedeix de fer. Fòrem enviats a portar l'anunci de la fe i tornem, en la cloenda de l'Any de la Fe, portant la santedat dels fills i filles de la nostra diòcesi. Això plau al Senyor. Perquè els sants manifesten la glòria de Déu. Perquè els sants manifesten la victòria de l'amor de Déu. Perquè els sants manifesten que la fe cristiana es fa vida en el cor de les persones. Perquè els sants ens manifesten que la vida viscuda, amb Déu i des de Déu, és plena de bellesa profunda, de fecunditat generosa, d'amor atent. Els sants són la glòria de la nostra Església. Els sants i beats de Vic són la nostra glòria, perquè ens manifesten que l'amor de Déu no ens ha abandonat mai i que en ells es manifesta la vitalitat de la fe, la fortalesa de l'esperança i l'eficàcia de la caritat.

A la nostra diòcesi és vigent el Pla Diocesà de Pastoral sobre la santedat. *Sigueu sants!* és el lema d'aquest quinquenni pastoral. I no em canso de repetir que, en aquest temps del pla pastoral sobre la santedat, el Senyor ens ha fet el do de dues cano-nitzacions de fills de la nostra diòcesi, sant Francesc Coll i santa Carme Sallés, i, en el tram final, el do de la beatificació de 522 màrtirs dels anys trenta del segle passat a Espanya, i d'aquests, trenta beats màrtirs nostres. La santedat no és una realitat allunyada dels fills de Déu, dels fills de l'Església, de nosaltres. Tots els sants i beats de Vic que avui hem anomenat i invocat

en la nostra celebració ens manifesten, en aquesta «simfonia de la santedat», que ser sants és possible. Ells no han estat homes i dones extraordinaris, en el sentit que el món entén. Ells eren com nosaltres, eren de la mateixa carn i sang que nosaltres. Ells eren febles com nosaltres. Ells lluitaven per viure en fidelitat. Ells queien com nosaltres. Però ells ens ensenyen que la seva fortalesa era la confiança en Déu. Ells es van deixar afaïçonar per Déu; es van deixar fer per Déu. Ells van saber acollir l'amor misericordiós de Déu que no cessa de brollar del cor obert de Crist a la creu. Ells, en els moments clau de la seva vida, van obrir del tot el cor a Déu. No van mirar enrere, ni van enyorar res. Van posar la mirada en Jesús i en ell van tenir la força i la valentia per a poder vèncer el món. En ells es van fer realitat aquelles paraules de sant Joan en la seva primera carta: *La victòria que ha vençut el món és la nostra fe. Però, qui venç el món sinó el qui creu que Jesús és el Fill de Déu?* (5,4-5).

Els nostres sants i els nostres beats ens diuen ben clarament que la santedat no sols és possible en els fills de Déu, sinó que és una necessitat; la necessitat més clara que brolla de la fe i de la vida que rebem de Déu. Tots ells es van alimentar de la mateixa paraula que nosaltres. Tots ells van beure a les mateixes fonts de la gràcia on hem begut i podem beure continuament nosaltres: els sagraments, la pregària, la vida de donació i servei. Ells van viure en un temps semblant al nostre, perquè tots els

temps, si es miren des de la fe cristiana, són els temps de Déu, els temps de Crist. Crist és el Senyor del món i de la història. No hi ha cap altre Senyor. Servir-lo a ell, estimar-lo a ell, donar la vida per ell: aquesta és la millor opció que neix de la fe cristiana, unida a l'esperança i a la caritat. Per això l'Església camina per aquest món amb la certesa de l'Amor de Déu, que mai no l'abandona malgrat les dificultats i les persecucions. Com diu sant Agustí: «D'aquesta manera, peregrinant entre les persecucions del món i els consols de Déu, l'Església avança per aquest món» (*La Ciutat de Déu*, XVIII, 51).

Sí, germans i germanes, els nostres sants i beats ens diuen clarament que la santedat és la condició pròpia del cristià. No hem de tenir por de ser sants! El que sí que hem de témer de la nostra vida és la mediocritat en el seguiment de Crist. El que sí que hem de témer és voler acomodar-nos al món i als seus criteris. El que sí que hem de témer és acomodar-nos al pensament dominant que ens vol prendre la llibertat dels fills de Déu. El papa Francesc en un dels seus missatges de Twitter diu: «Els sants són persones que pertanyen del tot a Déu. No tenen por de ser menyspreats, incompresos, marginats» (7-11-2013). La santedat és, estimats germans, vèncer la por del que diran, de com em judicaran, de què pensaran. Però això sols és possible si ens deixem conquerir per Déu, si ens deixem enamorar per Déu, si deixem que la nostra vida es vagi transformant cada dia amb la finalitat de poder arribar a

dir com sant Pau: *Ja no sóc jo qui visc; és Crist qui viu en mi. La meua vida terrenal, la visc gràcies a la fe en el Fill de Déu, que em va estimar i es va entregar ell mateix per mi* (Ga 2,20).

Deixeu que us ho digui altra vegada, amb paraules de Benet XVI: «El que més desitja Déu de cada un de vosaltres és que sigueu sants. Ell us estima més del que podeu imaginar, i vol el millor per a vosaltres. I, sense cap mena de dubte, el millor per a vosaltres és que cresqueu en santedat... Quan us convido a ser sants, us demano que no us conformeu a ser de segona fila... No us acontenteu a ser mediocres» (17-9-2010). Germans estimats, l'únic fracàs de la nostra vida seria que no fóssim sants. Tota altra cosa, que als ulls del món sembla tan important, és no res comparat amb la part millor, que és complir la voluntat de Déu.

L'Any de la Fe ens ha portat a redescobrir que la santedat i l'evangelització estan íntimament unides. Solament si deixem que la nostra vida es transformi cada dia més, des de la fe; és a dir, si deixem que l'Esperit Sant ens vagi transformant més i més en fills de Déu, podrem comunicar d'una manera creïble la nostra fe cristiana als nostres germans que viuen en el desert de la buidor interior, del sense-sentit de la vida. El Concili Vaticà II ens remarca, com a punts centrals del seu ensenyament, la crida universal a la santedat i la missió evangelitzadora com a pròpia de tot cristià. En raó

del nostre baptisme, de la confirmació i de l'Eucaristia que celebrem, som al mateix temps cridats a la santedat i a la missió evangelitzadora.

L'Any de la Fe ens ha mostrat ben clarament que la fe és el trobament amb Jesucrist. Nosaltres no som seguidors d'un món d'idees o d'una concepció ètica de la vida; som seguidors d'una Persona, de Jesús, el Fill de Déu. El cristià és el qui cerca contínuament el Rostre de Crist. Vet aquí la vida cristiana: posar la mirada en el Rostre de Jesús, el Fill de Déu, Senyor i Salvador nostre.

Els sants són els qui ens han mostrat que la vida té ple sentit quan es té la mirada fixa en Jesús. Ells ens precedeixen en aquest camí de seguiment de Crist. Ells són germans nostres, sol·licitos de tots nosaltres. Ells són els nostres intercessors davant la Trinitat Santíssima. Maria, Reina dels màrtirs i de tots els sants, intercediu per nosaltres. Sants i beats de Vic, intercediu per nosaltres, perquè siguem dignes de les promeses de nostre Senyor Jesucrist. Amén.

> ENTERRAMENT DE MN. RAMON ESPINA I CLAVERAS

Església parroquial de Sant Domènec de Vic / 7-12-2013

2Co 5,1.6-10 / Jn 17, 24-26

Acabem d'escoltar les paraules de Jesús en l'evangeli que ens ha estat proclamat en l'enterrament del nostre estimat germà Mn.

Ramon Espina i Claveras, que ha estat cridat a la casa del Pare. Jesús diu: *Pare, aquells que vós m'heu donat, vull que estiguin amb mi allà on jo estic, i vegin la meva glòria, la que m'heu donat per haver-me estimat ja abans de crear el món.*

Aquestes paraules ens omplen d'esperança en el moment del traspàs del nostre germà. Jesús, el vespre del dijous més sant de la història, estant al Cenacle amb els seus deixebles, va pregar al Pare, amb una pregària que eixia del seu cor de sacerdot, l'únic i etern sacerdot que obre l'accés al tabernacle del cel a tots els homes amb l'ofrena de la seva vida lliurada per amor en l'altar de la creu. I fa aquesta pregària sacerdotal perquè es manifesti la glòria del Pare en la seva mort i resurrecció. Jesús prega també al Pare pels seus apòstols i per tots els qui creuran en ell al llarg dels segles, pel testimoni dels seus apòstols de tots els temps. I en la seva pregària sacerdotal Jesús té presents tots els apòstols de tots els temps; també el nostre germà, mossèn Ramon, que va sentir la crida al sacerdoci en el si de la seva família, profundament cristiana, i va seguir-la, lliurant-se a la formació i esdevenint, després de l'elecció, prevere. Tota la seva vida sacerdotal —llarga vida sacerdotal, seixanta-cinc anys!— ha estat de servei sacerdotal al Poble de Déu en tots els ministeris que, per mitjà del seu bisbe, l'Església li encomanava, allà on li era demanat i on ell podia servir millor els seus germans.

Sí, mossèn Ramon ha estat un apòstol obedient i servicial, amb desig de servir sempre amb zel apostòlic, perquè tots, començant pels qui eren més a prop seu, poguessin escoltar la paraula de la veritat que brolla sense parar dels llavis de Crist, per mitjà de l'Església, per tal que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat (cf. 1Tm 2,4).

I l'apòstol de Crist és el qui ha de deixar, com ens diu Jesús, casa, pare, mare, germans, terres... I tot això, amb la promesa de cent vegades més i la vida eterna (cf. Mt 19,29). Sí, aquesta és l'experiència del sacerdot en el seu ministeri. Al llarg del temps, ell experimenta com el Senyor li multiplica per cent tot el que ell ha lliurat per amor al Senyor. I, al mateix temps, experimenta en el seu cor la llibertat de l'amor, fruit de l'Esperit Sant, tast i primícia de la vida eterna.

La vida eterna és estar amb el Senyor. Les paraules de Jesús són clares, tot preguntant al Pare: *Aquells que vós m'heu donat, vull que estiguin amb mi allà on joestic*. Aquesta és la millor recompensa que rep el qui segueix Jesús: estar amb ell. Fent aquesta reflexió em vénen a la memòria aquelles paraules de l'evangeli segons sant Joan, a l'inici del ministeri de Jesús, quan ell es troba amb els primers deixebles. Ells li van demanar: *On t'estàs?* (1,38); i ell va respondre: *Veniu i ho veureu*. I continua l'evangelista: *Els hi anaren, veieren on s'estava i es quedaren amb ell aquell dia*. Fou tan fonamental i profun-

da aquesta experiència, que l'evangelista Joan, molts anys després, recorda aquell moment de gràcia: *Eren cap a les quatre de la tarda* (1,39). Aquells deixebles es van quedar amb Jesús, no per la qualitat del lloc de la seva estada, sinó perquè ells van veure, amb la mirada profunda de la gràcia de Déu, que Jesús està en el Pare. On és Jesús hi és el Pare. On habita Jesús hi habita el Pare. Com ens diu el papa Francesc en la seva primera encíclica, *Lumen fidei*: «La llum de la fe és la d'un Rostre, el de Jesús, en què hom veu el Pare» (núm. 30).

La pregària de Jesús és que tots els seus estiguin amb ell. Aquesta és la vida eterna. Estar amb el Senyor és la vida eterna. I qui està amb Jesús, està amb el Pare. La voluntat salvadora de Déu és que la humanitat sencera entri en la comunió de vida del Pare i del Fill, en l'Esperit Sant. I aquest és el regal, sempre immerescut, que rep el deixeble de Crist: la vida eterna. En el nostre pelegrinatge per aquest món ja experimentem i vivim aquest do de la vida eterna, amb els dons de la salvació, de la llibertat dels fills de Déu, del do de l'Esperit Sant en els nostres cors, de la comunió de l'Església, que ens fa viure l'experiència de la família dels fills de Déu, més enllà de la carn i la sang. I del cor ple de fe brolla l'alegria. El testimoni més clar de la fe en el cor d'una persona és l'alegria. El mateix papa Francesc, en l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, ens diu: «L'alegria de l'evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús. Aquells que

es deixen salvar per ell són alliberats del pecat, de la tristesa, del buit interior, de l'aïllament» (núm. 1).

Estimats germans, nosaltres avui, en el comiat del nostre germà Mn. Ramon Espina, portem en el cor moltes vivències amb ell. I el nostre testimoniatge és el del reconeixement d'un home, d'un sacerdot, que en tota la seva vida ha donat el testimoni del qui ha posat la vida en mans de Déu i, malgrat les imperfeccions, ha maldat per viure en la pau i el goig del cristià. En la vida i en la mort som del Senyor. El testimoniatge que ens deixa mossèn Ramon és el de la pau en mans del Senyor, en tota la seva vida i també en el moment de la mort.

Que la pregària de Jesús sigui realitat en ell; aquesta és l'esperança que posem en la misericòrdia infinita de Déu. Que ara ell pugui gaudir de la vida eterna. Que pugui estar sempre amb el Senyor, en aquella herència dels qui han estat administradors fidels dels misteris de Déu.

Aquesta tarda ja resarem les primeres vespres de la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Verge Maria. I ha estat en els dies de la novena de la Immaculada quan ha estat cridat a la casa del Pare Mn. Ramon Espina. Tot això és signe per a nosaltres de la intercessió de Maria que l'ha acompanyat sempre en la seva vida i, amb tota certesa, també, i encara més, en el moment de la seva mort. El qui tantes

vegades va resar a Maria la humil pregària de l'avemaria amb les paraules: «Pregueu per nosaltres, pecadors, ara i en l'hora de la nostra mort», ben segur que en el moment de la mort no ha estat desemparat de la qui ell ha invocat com a mare, amb esperit de fill. Maria, mare dels sacerdots, mare de tots els cristians, l'ha acompanyat en el moment de la mort i l'ha portat de la mà davant d'aquell que és jutge just i misericordiós, el seu Fill Jesucrist.

Amb la certesa de l'amor misericordiós de Déu, nosaltres celebrem les exèquies del nostre germà, mossèn Ramon; ho fem tots els qui l'estimem i hem compartit la seva vida, en trams més o menys llargs d'aquesta: les seves germanes i familiars, les persones agraïdes al seu servei sacerdotal i a la seva amistat, els germans sacerdots i el bisbe. En el nostre cor hi ha el dolor per la separació, però al mateix temps el nostre cor és ple de la joia que brolla de l'esperança cristiana. Per la fe sabem que ell no ha mort per sempre, sinó que ha estat cridat a la vida, a viure per sempre amb Déu, per a estar amb el Senyor, en el gaudi de la felicitat eterna del cel. I també per la fe sabem que aquest nostre cos que es desfà, com ens recordava sant Pau, serà cridat altra vegada a la vida, en el moment de la resurrecció dels morts. Aquesta és la nostra esperança. Res del que és autènticament humà, res del que és nostre, no serà abandonat al no-res, al buit. Sabem, des de la certesa de la fe, que és llum en l'obscuritat, que Crist, el Senyor,

ha ressuscitat. Ell, el qui va morir en la creu i fou sepultat, ha vençut amb la seva resurrecció el pecat i la mort. La seva victòria és també la nostra victòria. Aquesta és la nostra gran esperança, amb la qual enterrem el nostre germà, Mn. Ramon Espina.

Encomanem-lo en aquesta hora a la Verge Immaculada, perquè sigui per a ell mare de Misericòrdia. Encomanem-nos a la Mare de Déu, la Tota Santa, model de fe per a tots nosaltres, perquè el Senyor ens faci el do de l'esperança viva, el do del trobament amb Crist, en qui se'ns ha obert del tot el cor de Déu i amb qui el misteri de Déu i el misteri de l'home s'il·luminen amb plena llum. Encomanem-nos a Maria, la noia que va escoltar i va obeir la voluntat de Déu, perquè sigui la intercessora de la nostra diòcesi i, en la mort d'un bon pastor, el Senyor ens faci el do de les vocacions sacerdotals que necessitem per al servei de les nostres paròquies i comunitats. Així sigui.

> MISSA DE LA NIT DE NADAL

Homilia pronunciada a la catedral de Vic.

En aquesta Nit de Nadal tot ens parla de llum. Mira com som, els cristians: a mitjanit parlem de llum. I és que Déu ha il·luminat aquesta nit tan santa amb la resplendor de Crist, veritable llum del món. En la nit santa de Nadal veiem la resplendor de la llum del Pare, Déu etern, en el rostre tendre de l'infant nascut de Maria. Aquesta nit santa de Nadal la llum de la fe resplendeix en el

rostre de Jesús. En ell tot és llum, perquè ell és el Fill etern de Déu, ell és llum resplendor de la llum. Com ens ensenya el papa Francesc: «La llum de la fe és la d'un rostre, el de Jesús, en què hom veu el Pare» (*Lumen fidei*, 30).

La llum de la fe, el rostre de Jesús, s'ha fet visible per a nosaltres els homes i per a la nostra salvació. L'home té necessitat de la llum. El nostre món necessita la llum. Massa moments experimentem la tenebra, en el nostre món. Hi ha moments en què sembla que la llum apareix, però no passa de ser una llum fugissera. Esperàvem tantes coses que el món ens podria donar! Però en poc temps, massa poc temps, experimentem com les nostres esperances no arriben enlloc. Com un castell de cartes, sembla que tot s'enfonsa. Com un globus preciós, amb un no res, es desinfla o explota a les nostres mans.

La tenebra és també gran, molt gran, quan experimentem la força de l'egoisme en el cor dels homes. Els conflictes i les tensions vénen del nostre egoisme, del seguiment desenfrenat dels sols interessos personals o dels nostres grups. Però la tenebra no té pas més força que la llum. La llum veritable, aquella que mai no s'apaga, és la que és capaç d'evsair les tenebres dels nostres cors, les tenebres del nostre món, les tenebres de les nostres nits.

El profeta Isaïes fa l'anunci de la llum en el moment en què el poble d'Israel està